

14

TALIANČINA

(-: U Ruksaka :-)
www.ruksak.sk

Pracovná (postupne doplňovaná) verzia
môjho osobného študijného slovníka.
= aktualizované v januári 2021=

La scuola, l'ufficio

Škola, kancelária

la scuola		škola
lo studio		pracovňa, študovňa, kancelária
lo studio		štúdio (hudobné), ateliér
l'ufficio	<i>m.</i>	kancelária
l'istruzione	<i>f.</i>	vzdelávanie, vzdelanie, školstvo
lo studio		štúdium
il lavoro		práca
il compito		úloha, povinnosť (pracovná)
l'opera	<i>f.</i>	dielo
la teoria		teória
la pratica		prax, skúsenosť
il sistema pre-scolastico		predškolský systém
il sistema scolastico		školský systém
l'obbligo scolastico	<i>m.</i>	povinná školská dochádzka
il percorso scolastico		školská etapa/fáza/štádium
la durata dello studio		trvanie štúdia
l'asilo infantile (0-3 anni)	<i>m.</i>	detské jasle
l'asilo nido (0-3 anni)	<i>m.</i>	detské jasle
la scuola materna (3-5 anni)		škôlka, materská škola (trvá tri roky)
la scuola elementare (6-11 anni)		základná škola 1. stupeň (5 rokov)
la scuola primaria (6-11 anni)		základná škola 1. stupeň (5 rokov)
la scuola media inferiore (11-14 anni)		stredná škola 1. stupeň (3 roky)
la scuola secondaria di primo grado (11-14 anni)		stredná škola 1. stupeň (3 roky)
la scuola media superiore (14-19 anni)		stredná škola 2. stupeň (5 rokov)
la scuola secondaria di secondo grado (14-19 anni)		stredná škola 2. stupeň (5 rokov)
l'istruzione primaria	<i>f.</i>	základné vzdelanie

l'istruzione secondaria	<i>f.</i>	vyššie stredné vzdelanie
l'ammissione alla scuola	<i>f.</i>	prijatie na školu
l'università (19-24 anni)	<i>f.</i>	vysoká škola (5 rokov)
la scuola di musica		hudobná škola
il conservatorio di musica		hudobné konzervatórium
l'istituto	<i>m.</i>	inštitút, ústav, katedra
la scuola magistrale		stredná pedagogická škola
il semestre		semester
l'anno accademico	<i>m.</i>	akademický rok
l'iscrizione all'università	<i>f.</i>	zápis na univerzitu
la maturità		maturita
l'esame di maturità	<i>m.</i>	maturitná skúška
la prova finale		záverečná skúška
il superamento di un esame		prekonanie/zdolanie skúšky
la prova scritta		písomná skúška
la prova orale		ústna skúška
la licenza		diplom, oprávnenie, absolutorium
il licenziato		absolvent SŠ (po maturite)
il diplomato		držiteľ diplomu, absolvent školy
il certificato		certifikát, osvedčenie (úradné)
il certificato di qualifica professionale		kvalifikačný certifikát, osvedčenie
il certificato di nascita		rodný list
la pagella		školské vysvedčenie, prospech
il dottorato		doktorát
il dottorato di ricerca		doktorát, Ph.D.
la facoltà		fakulta (na VŠ)
la facoltà di teologia		teologická fakulta
la facoltà di medicina		lekárska fakulta
la facoltà di lettere		filozofická fakulta
la facoltà di scienze naturali		prírodovedecká fakulta
la facoltà di giurisprudenza		právnická fakulta

il nome		meno, názov
il cognome		priezvisko
la sigla		značka, skratka
l'insegnante		učiteľ, vyučujúci
l'alunno	<i>m.</i>	žiak (najmä ZŠ)
lo studente/la studentessa		študent SŠ/VŠ, študentka
lo scolaro		žiak (ZŠ)
l'allievo	<i>m.</i>	žiak, študent, učeň, odchovanec

l´universitario	<i>m.</i>	vysokoškolák
il dottorando		doktorand
il dottore		doktor (akademický titul)
il dottore (Dott./Dott.sa)		magister, Mgr. (titul M./Ž.), MUDr.
l´ingegnere	<i>m./f.</i>	inžinier/ka, Ing.
il dottore di ricerca		doktor, Ph.D.
il dottore in legge		doktor práv
il dottore		lekár, MUDr., MVDr.
il baccalaureato		bakalár, Bc. (titul)
il laureato		absolvent VŠ
il laureato in teologia		absolvent teológie (promovaný)
il laureato in medicina		absolvent medicíny (promovaný)
l´istruzione universitaria	<i>f.</i>	VŠ vzdelávanie/vzdelanie
la licenza media		absolutórium 1. stupeň SŠ (v IT)
il diploma		diplom, osvedčenie o skúške
il diploma di maturità		maturitné vysvedčenie
il diploma di laurea		vysokoškolský diplom
la laurea		vysokoškolský titul, diplom
la laurea magistrale		magisterský titul (3+2 roky)
la laurea specialistica		titul z magisterského štúdia
la laurea magistrale in scienze religiose		magister teologických vied (titul)
la laurea triennale		bakalársky titul (3 roky)
la tesi di laurea		diplomová práca
la tesi di laurea breve/triennale		bakalárska práca

l´orario	<i>m.</i>	rozvrh hodín, úradné hodiny
l´anno	<i>m.</i>	rok
l´anno scolastico	<i>m.</i>	školský rok
l´anno accademico	<i>m.</i>	akademický rok
il mese		mesiac
la settimana		týždeň
il giorno		deň
i dodici mesi dell´anno	<i>pl./m.</i>	dvanásť mesiacov v roku
il gennaio		január
il febbraio		február
il marzo		marec
l´aprile	<i>m.</i>	apríl
il maggio		máj

il giugno		jún
il luglio		júl
l' agosto	<i>m.</i>	august
il settembre		september
l' ottobre	<i>m.</i>	október
il novembre		november
il dicembre		december

i sette giorni della settimana	<i>pl./m.</i>	sedem dní v týždni
lunedì	<i>m.</i>	pondelok
martedì	<i>m.</i>	utorok
mercoledì	<i>m.</i>	streda
giovedì	<i>m.</i>	štvrtok
venerdì	<i>m.</i>	piatok
sabato	<i>m.</i>	sobota
domenica	<i>f.</i>	nedeľa

la data		dátum
----------------	--	-------

l' educazione	<i>f.</i>	výchova, vzdelávanie, vychovanie
la conoscenza		vedomosť, znalosť
la abilità		zručnosť, schopnosť
la abitudine		návyk
la competenza		kompetencia
la facoltà		schopnosť, oprávnenie
la facoltà creativa		kreativita, schopnosť tvorivosti
la tesi		tvrdenie, téza
il dubbio		pochybnosť, obava, podozrenie
la espressione		vyjadrenie, výraz, prejav, slová
la nozione		predstava, poňatie (o čom)
le nozioni	<i>pl./f.</i>	základné znalosti (o čom)
le abilità di base	<i>pl./f.</i>	základné zručnosti
l' apprendimento	<i>m.</i>	naučenie (sa), osvojenie si
il pensiero		myšlienka, starosť
l' errore	<i>m.</i>	chyba, omyl
lo sbaglio		chyba, omyl
la slegatura		nesúvislosť (prejavu), rozviazanie
il magistero		učenie (kresťanské)
la regola		pravidlo, predpis, poriadok

la teologia		teológia
la filosofia		filozofia
la psicologia		psychológia
la sociologia		sociológia
la giurisprudenza		právo, právna veda, justícia

la musica		hudba
l'arte		umenie
la pittura		maliarstvo
la matematica		matematika
la biologia		biológia
la storia		dejepis
la fisica		fyzika
la geografia		geografia, zemepis
la chimica		chémia
l'informatica	<i>f.</i>	informatika
l'ortografia		pravopis
l'educazione fisica	<i>f.</i>	telocvik
la grammatica		gramatika
la fraseologia		frazeológia
la lingua		jazyk (všeobecne)
la madrelingua		materinský jazyk
il linguaggio		jazyk (systém), komunikácia, reč
il linguaggio verbale		verbálna komunikácia
il linguaggio non verbale		neverbálna komunikácia
il linguaggio di programmazione		programovací jazyk
il linguaggio poetico		básnický jazyk
il linguaggio infantile		detský jazyk
il linguaggio comune		bežný jazyk (všeobecne používaný)
l'italiano	<i>m.</i>	taliančina
lo slovacco		slovenčina
lo spagnolo		španielčina
l'inglese	<i>m.</i>	angličtina
il tedesco		nemčina
il ceco		čeština
il magistero		učiteľstvo
la storia		dejiny, história
l'ingegneria	<i>f.</i>	inžinierstvo
l'elettrotecnica		elektrotechnika
le scienze naturali		prírodné vedy
la teologia		teológia
il volontariato		dobrovoľníctvo, dobrovoľná činnosť

l'insegnante	<i>m./f.</i>	učiteľ/ka, vyučujúci
l'insegnante privato	<i>m.</i>	súkromný učiteľ
il maestro		učiteľ (všeobecne), majster, inštruktor
il maestro di musica		učiteľ hudby
il docente universitario		vysokoškolský učiteľ
il professore		profesor

la professoressa		profesorka
l'assistente	<i>m./f.</i>	asistent/ka
il direttore		riaditeľ
la direttrice		riaditeľka
il/la collega		kolega/kolegyňa
l'impiegato	<i>m.</i>	zamestnanec (v kancelárii), úradník
il personaggio		osobnosť
il personaggio famoso		slávna osobnosť
il compagno di scuola		spolužiak (zo školy)
il compagno di classe		spolužiak (z triedy)
l'ex compagno di scuola	<i>m.</i>	bývalý spolužiak (zo školy)
il/la partecipante		účastník/účastníčka
la presenza		prítomnosť, účasť
l'assenza	<i>f.</i>	nepítomnosť, neúčasť, absencia
il corso		kurz
il concorso		konkurz, súťaž, závod
le ferie	<i>f./pl.</i>	dovolenka, prázdniny
la vacanza		dovolenka, voľno, rekreácia
le vacanze	<i>pl./f.</i>	prázdniny
la paga		plat, výplata, odmena

la lezione		hodina (školská), lekcia
la classe		trieda
la pausa		prestávka
la domanda		otázka
la risposta		odpoveď
la considerazione		úvaha, uvažovanie, zváženie
il livello		úroveň
la differenza		rozdiel
il dovere		povinnosť, úloha
il senso del dovere		zmysel pre povinnosť
la parola		slovo (výraz, reč, hovorenie)
le parole		(prázdne) slová, táraniny
il vocabolo		slovíčko (slovná zásoba), slovo
la frase		veta, fráza
la proposizione		veta (hlavná/vedľajšia), tvrdenie
la frase semplice		jednoduchá veta

la frase complessa		zložená veta
il testo fondamentale		základný text
il contenuto		obsah, náplň
l´ esempio	<i>m.</i>	príklad
la presentazione		prezentácia, predstavenie, uvedenie
l´ annotazione	<i>f.</i>	poznámka, vysvetlivka, komentár
la nota		poznámka, komentár, záznam
il blocco per note		zápisník na poznámky
il foglio		list, lístok (papieru)
la carta		papier, karta
la rivista		časopis
il libro		kniha
la pagina		strana, stránka (v knihe, aj webová)
la prefazione		predhovor, úvod (v knihe)
l´ edizione	<i>f.</i>	edícia, vydanie, ročník
l´ editoria	<i>f.</i>	vydavateľstvo
il giornale		noviny
l´ albo	<i>m.</i>	nástenka, vývesná tabuľa
la bacheca		nástenka, výveska, vitrína
l´ archivio	<i>m.</i>	archív
il cartello		plagát, tabuľa, pútač, ceduľa
il poster		plagát
la locandina		plagát (filmový), brožúrka
l´ articolo	<i>m.</i>	článok, odstavec, paragraf
la lavagna		školská tabuľa
il gesso		krieda (na písanie)
la cartella		školská taška, aktovka, zložka (na spisy)
la penna		pero
la matita		ceruzka
la gomma		guma (na gumovanie)
il righello		pravítko
la calcolatrice		kalkulačka
il quaderno		zošit
il quaderno degli appunti		poznámkový zošit
il compito		úloha (zadaná), domáca úloha

il computer	/kompjuter/	počítač
il computer portatile		prenosný počítač
il note-book	/noutbuk/	notebook
il laptop		laptop
il monitor		monitor
lo schermo		obrazovka, monitor, premietacie plátno

la tastiera
la macchina da scrivere
la scrivania
la sedia
la sedia girevole
il cestino

klávesnica
 písací stroj
 písací stôl
 stolička, kreslo
 otáčacia stolička
 odpadkový kôš

la stampante
la stamperia
la stampa
il stampato
la busta
il timbro

tlačiareň
 kníhtlačiareň
 tlač, výtlačok, potlač, vytlačenie
 tlačivo, formulár
 obálka
 pečiatka (nástroj/odtlačok)

lo scanner
il mouse /maus/
l'altoparlante *m.*
il file /fail/
la scheda di memoria
il sito web
il website /websait/
la posta elettronica
l'e-mail /imeil/
il video
la fotografia
la rete
l'allegato
l'adattatore *m.*
l'adattatore di rete *m.*
l'adattatore multiplo *m.*

skener
 myš (počítačová)
 reproduktor
 dátový súbor
 pamäťová karta
 webstránka
 webová stránka
 e-mail
 e-mail
 video
 fotka, fotografia
 sieť (internetová), internet, TV kanál
 príloha (v maily)
 adaptér
 sieťový adaptér
 rozdzvojka

il telefono
il telefono pubblico
la cabina telefonica
la segreteria telefonica
il numero di telefono
il prefisso
la telefonata
il cellulare
il telefonino
gli auricolari *pl./m.*
le cuffie *pl./f.*
il caricatore del telefonino

telefón
 verejný telefón
 telefónna búdka
 telefónna karta
 telefónny záznamník
 telefónne číslo
 predčíslie
 telefonický hovor, telefonát, volanie
 mobil
 mobil
 slúchadlá do uší
 slúchadlá na uši
 nabíjačka (na mobil)

la carta di credito

kreditná karta

l'indirizzo*m.*

adresa

l'indirizzario*m.*

adresár

il destinatario

adresát, príjemca

il francobollo

poštová známka

il punto

bodka, bod

la virgola

čiarka

due punti

dvojbodka

il punto e virgola

bodkočiarka

il punto interrogativo

otáznik

il punto esclamativo

výkričník

l'equazione*f.*

rovnica

il quadrato

štvorec

il rettangolo

obdĺžnik

il triangolo

trojuholník

il cerchio

kruh

il rombo

kosoštvorec

il cubo

kocka

la sfera

guľa

il dimensione

rozmer, dimenzia

il volume

objem, hlasitosť; diel (knihy)

l'altezza*f.*

výška

la profondità

hĺbka

la larghezza

šírka

la lunghezza

dĺžka

la superficie

plocha, rozloha, výmera, povrch

il centro

stred

l'arco*m.*

oblúk

il margine

okraj, kraj, lem

l'orlo*m.*

okraj, kraj, lem

la estremità

koniec, zakončenie, okraj, kraj

Non abbia paura di chiedere.

Neboj sa pýtať.

Di che cosa parlano?

O čom hovoria?

Devo studiare. Non ho tempo per/di andare al cinema.

Musím študovať. Nemám čas ísť do kina.

Ma dai!

Ale čo!/Ale chodť!

Ho poco tempo libero.

Mám málo voľného času.

Vado matto per la lingua italiana.

Som blázon do taliančiny.

Preferisco la musica ad un sport.

Dávam prednosť hudbe pred športom.

Lavori alla scuola? Sì, e sono contento di lavorarci.

Pracuješ v škole? Áno a som spokojný že tam pracujem.

Mi dai quel libro?

Dáš mi tú knihu?

Me lo dai?

Dáš mi ju/to?

Te lo do.

Dám ti to.

Gliela scriverò.

Napíšem jej.

Glielo dico.

Poviem mu to.

Hai un foglio di carta? Sì, ce l'ho.

Máš list papiera? Áno, mám ho.

Avete le sue lettere? Sì, ce le abbiamo.

Máte jej listy? Áno, máme ich.

Pronto?

Prosím/počúvam.

(po zdvihnutí mobilu)

C'è Marco, per favore?

Je tam (niekde) prosím Marco?

Vorrei parlare con Marco.

Chcel by som hovoriť s Marcom.

Posso parlare con Marco, per favore?

Môžem hovoriť s Marcom, prosím?

C'è Marco. Marco è qui. Marco è là. Marco è presente.

Tu je Marco. Marco je tu. Marco je tam. Marco je prítomný.

Ci sono Paolo e Sara. Paolo e Sara sono qui. Paolo e Sara sono presenti.

Tu je Paolo a Sára. Paolo a Sára sú tu. Paolo a Sára sú prítomní.